

Broj: IP-03-47-5-12-06059/12VT
Banjaluka, 21. lipanj 2012. godine

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut), na temelju članka 11. a u svezi sa člankom 44. stavak (4) Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskoga i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10, u daljem tekstu: Zakon), članka 18. Pravilnika o načinu i obliku ispunjavanja uvjeta za davanje dozvole pravnim osobama za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 44/11, u daljem tekstu: Pravilnik) i članka 193. stavak (1) Zakona o upravnome postupku („Službeni glasnik BiH“ br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09), rješavajući po zahtjevu podnositelja **AMUS-a - Asocijacije skladatelja - muzičkih stvaratelja Bosne i Hercegovine, Obala Kulina bana broj 22/II, Sarajevo**, za izdavanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja prava autorā glazbenih djela, nakon provedenoga postupka ispitivanja uvjeta za davanje dozvole d o n o s i

RJEŠENJE

o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava autorā glazbenih djela

- USVAJA SE** zahtjev Asocijacije skladatelja - muzičkih stvaratelja Bosne i Hercegovine (AMUS), Obala Kulina bana broj 22/II, Sarajevo, i **IZDAJE SE dozvola za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja prava autorā glazbenih djela**.
- ODUZIMA SE** dozvola „Sine Qua Non“ d.o.o., Agenciji za zastupanje i zaštitu autorskih prava, Sarajevo, Ulica branilaca Sarajeva broj 21, koju je izdao Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine Rješenjem broj IP-5694/02SZ od 4. lipnja 2002. godine, u dijelu koji se odnosi na obavljanje djelatnosti ostvarivanja prava autorā na temelju ovlasti autorā, ovlasti organizacijā autorā ili drugih nositelja autorskih prava.
- ODUZIMA SE** dozvola „Elta-kabelu“ d.o.o. Doboj, Poduzeću za prienos zvuka, slike ili ostalih informacija kablovima, Doboj, Ulica svetoga Save broj 26, koju je izdao Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine Rješenjem broj IP-3905/06-04VL od 6. svibnja 2006. godine, u dijelu koji se odnosi na obavljanje djelatnosti ostvarivanja autorskoga prava.
- Asocijacija skladatelja - muzičkih stvaratelja Bosne i Hercegovine (AMUS) i „Sine Qua Non“ d.o.o., Agencija za zastupanje i zaštitu autorskih prava, posebnim sporazumom regulirat će međusobne odnose o preuzimanju relevantne dokumentacije neophodne za obavljanje djelatnosti kolektivnoga ostvarivanja prava autorā glazbenih djela u roku od 30 dana od dana donošenja ovoga rješenja.
- Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.
- Ovo rješenje će se objaviti u „Službenome glasniku BiH“ i u „Službenome glasniku Instituta“.

O b r a z l o ŝ e n j e

TIJEK POSTUPKA

Zahtjev za izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava autorā glazbenih djela

Asocijacija skladatelja - muzičkih stvaratelja Bosne i Hercegovine - AMUS, Obala Kulina bana broj 22/II, Sarajevo (u daljem tekstu: AMUS), podnijela je Institutu za intelektualno vlasništvo BiH zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja prava autorā glazbenih djela. Zahtjev je zaprimljen 26. travnja 2012. godine pod brojem UP-01-47-1-04858/12. Dodatna dokumentacija dostavljena je naknadno, uz podnesak koji je zaprimljen 8. svibnja 2012. godine pod brojem UP-03-47-5-05155/12. Uz zahtjev su dostavljeni sljedeći dokumenti: Rješenje o upisu AMUS-a u Registar udruga u Ministarstvu pravde BiH broj 01/6-67-RS/02 od 12. siječnja 2012. godine, Statut AMUS-a koji je usvojila Skupština AMUS-a 21. listopada 2011. godine, ugovori o isključivom ustupanju imovinskih autorskopравnih ovlasti koje je AMUS zaključio sa ukupno 227 autora, podaci o ukupno 4.645 objavljenih djela koja sačinjavaju repertoar AMUS-a, ugovor o zakupu poslovnoga prostora zaključen sa Udrugom estradnih umjetnika 24. lipnja 2011. godine, popis uredske opreme i sredstava za komunikaciju, ovjeren preslik diplome o završenoj visokoj stručnoj spremi za ravnatelja Stručne službe Mirzu Hajrića, ovjeren certifikat Centra za strane jezike o položenome testu iz engleskoga jezika (napredna razina) za Mirzu Hajrića, poslovni plan AMUS-a, Odluka Skupštine AMUS-a o usvajanju poslovnoga plana broj 01-S/12 od 19. travnja 2012. godine, bankovni podaci o sredstvima na računu, te izjave o spremnosti za zaključenje recipročnih ugovora sa kolektivnim organizacijama iz inozemstva (SOKOJ iz Republike Srbije, HDSZAMP iz Republike Hrvatske i PEM iz Republike Crne Gore).

Institut je razmotrio zahtjev AMUS-a i u postupku formalnoga ispitivanja uvjeta za izdavanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja prava autorā glazbenih djela utvrdio da zahtjev nije u potpunosti uredan, te je, pozivom broj IP-03-47-5-14980/12VT od 11. svibnja 2012. godine, pozvao podnositelja da uredi zahtjev u roku od 30 dana od dana primitka poziva.

Postupajući po pozivu Instituta, podnositelj zahtjeva podneskom koji je zaprimljen u Institutu 23. svibnja 2012. godine pod brojem UP-03-47-3-05740/12 u ostavljenome roku dostavio je sljedeću dokumentaciju: naznaku da se dozvola traži za kolektivno ostvarivanje prava autorā glazbenih djela, izmijenjen i dopunjen Statut AMUS-a, koji je usvojila Skupština AMUS-a 21. svibnja 2012. godine, Ugovor o zakupu poslovnoga prostora koji je ovjeralo mjerodavno tijelo, Ugovor o radu na neodređeno vrijeme zaključen sa ravnateljem Stručne službe Mirzom Hajrićem 2. ožujka 2012. godine, ovjeren formular prijave za Mirzu Hajrića u Poreznoj upravi FBiH (formular JS3100), dokaz o posjedovanju vlastite internetske stranice i adrese za elektroničku poštu (račun tvrtke LEFTOR WEB apps&hosting od 25. prosinca 2011. godine kojim je registrirana domena www.amus-sarajevo.com čiji je rok važenja do 24. prosinca 2012. godine).

Uvidom u kompletnu dokumentaciju koja je dostavljena uz zahtjev Institut je utvrdio da je podnositelj zahtjeva dostavio sve relevantne podatke i dokumentaciju sukladno članku 10. stavak (2) Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava i čl. 3, 4, 5, 6. i 7. Pravilnika o načinu i obliku ispunjavanja uvjeta za davanje dozvole pravnim osobama za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava, i to:

1) **Rješenje o upisu Asocijacije skladatelja – muzičkih stvaratelja (AMUS) u Registar udruga u Ministarstvu pravde BiH broj 01/6-67-RS/02 od 12. siječnja 2012. godine**, koje je, u smislu članka 8. stavak (1) Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskih i srodnih prava, pravna osoba koja ima status udruge koja djeluje na cijelome teritoriju Bosne i Hercegovine.

2) **Statut Asocijacije skladatelja – muzičkih stvaratelja BiH (AMUS)** usvojen na Skupštini Asocijacije održanoj 21. svibnja 2012. godine, koji utvrđuje tijela i njihove mjerodavnosti za obavljanje poslova kolektivne organizacije.

3) **Podatke o osobama koje su ovlaštene predstavljati kolektivnu organizaciju.** Sukladno članku 10. stavak (2) točka b) Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskih i srodnih prava, podnositelj zahtjeva je dostavio podatke da je osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje AMUS-a Edin Dervišhalidović (Dino Merlin), predsjednik Skupštine AMUS-a.

4. **Podatke o autorima koji su ovlastili pravnu osobu za ostvarivanje prava na njihovim djelima.** Podnositelj zahtjeva je dostavio Institutu, sukladno članku 3. Pravilnika, preslike zaključenih ugovora o isključivome ustupanju imovinskih autorskopравnih ovlasti sa ukupno **234 autora** iz BiH, koji nisu stariji od šest mjeseci, a koji sadrže sljedeće podatke: ime i prezime autora, naznaku prebivališta ili boravišta autora, nadnevak zaključivanja ugovora. Dostavljene ugovore vlastoručno su potpisali autori:

Alma Hadžijahić, **Mirsad Abdagić**, Lejla Abdilović-Terović, **Bojan Ahac**, Almir Ajanović, **Irfan Ajanović**, Sinan Alimanović, **Munib Alić Mak**, Aksoj Atilla, **Acis Aljić**, Goran Antunović, **Ismet Arnautalić**, Damir Arslanagić Arsla, **Izeta Avdić**, Mensura Bajraktarević, **Nedim Babović**, Sejo Bajraktarević, **Admir Beganović**, Eldin Bihorac, **Amir Bjelanović Tula**, Denis Bjelošević, Ognjen Bomoštar, **Goran Bregović**, **Emir Bukovica**, Adnan Hamidović Frenkie, **Armin Bušatlić**, Berin Buturović, **Almir Buza**, Semir Cerić Koke, **Verena Cerovina**, Damir Čardžić, **Alma Čardžić**, Adnan Čaušević Dado, **Kemal Čebo**, Edib Čengiđ, **Samir Čeramida Čera I**, Amar Češljarić, **Arel Češljarić**, Mirsad Čomaga Mirso, **Slobodan Čosić Bobo**, Dragan Danilović, **Kenan Dedić**, Nermin Dedić Fićo, **Haris Dedić**, Edin Dervišhalidović - **Dino Merlin**, Dragan Divjak, **Sejfulah Duratović Sejfo**, Suada Džanković Suki, **Osman Džihović**, Branko Đurić Đuro, Milan Đajić, **Davor Ebner**, Dilvad Felić Dado, **Kenan Ferhatović**, Nazif Gijiva, **Kenan Hadžifežović**, Mirza Golo, **Admira Grahović Ada**, Mirza Hadžiahmetović, **Adnan Hadžibegić Hera**, Fikret Hadžihalilović Miki, **Munevera Halebić Muna**, Rizo Hamidović, **Almir Hasanbegović**, Semir Hasić, **Zlata Hećo**, Dženan Hodrić, **Armin Hodžić**, Ismet Horo, **Asim Hokozić**, Almir Hukelić Aka, **Zijad Hurić Zike**, Edhem Huseinbegović, **Eldin Huseinbegović**, Avdo Huseinović, **Mirsad Ibrić**, Nedžad Imamović, **Zaim Nedžad Imamović**, Hasan Ireiz Hase, **Mugdim Isović Dudo**, Benjamin (Safet) Isović, **Safet Jaganjac**, Brano Jakubović, **Mladen Jeličić Troka**, Boris Jovanović, **Emir Jugo**, Suad Jukić Šule, **Lejla Jusić**, Samir Kadrić Cajo, **Dragana Kajtazović**, Amir Karahasanović, **Tarik Karačić**, Eldin Karača, **Amra Karamešić-Šehić Dacca**, Haris Karapuzović, **Mario Katović**, Adnan Kazaferović, **Mario Knezović**, Azra Kolaković - **Donna Ares**, **Izudin Kolečić**, Nihad Krečo, **Aldin Kurić - Al'Dino**, Husein Kurtagić (Fatima), **Elvir Laković Laka**, Amil Lojo, **Džemal Latić**, Rizah Lukačević - **Rizzo Ruža**, Džavid Ljubović, **Alen Lemešević**, Kemal Malovčić, **Jasmin Mangafić**, Ibrahim Mangafić, **Dino Mangafić**, Senada Mangafić, **Adis Mahmutović**, Amira Medunjanin, **Elvedin Marjanović**, Nardin Mašić, **Almir Medija**, Nedžad Merdžanović Nečko, **Maja Milinković**, Miro Milković, **Maid Mirojević**, Emina Muftić Minka, **Adnan Mušanović**, Kemal Monteno, Selma Muhedinović, Vezira Mrehić, **Merima Buljubašić**, Samir Musagić, **Vedran Mujagić**, Jasmin Mujanović, **Muhamed Mujkanović**, Nedžad Murić Neno, **Alen Mustafić**, Edo Mulahalilović, **Muhidin Muharemović Dino**, Asmir Orman, **Amir Orman**, Amar Osmančaušević, **Mirko Pavić**,

Fahrudin **Peca** Pecikoza, **Đani Pervan**, Azra Pleše, **Vladimir Podany**, Ismet Polovina, **Zaim Poturić**, Vahidin Nino Pršeš, **Sanela Pršeš**, Esed Purić, **Nermin Puškar**, Gordan Radić, **Elvira Rahić**, Safet Ramić, **Igor Ražnatović**, Zijo Rizvanbegović **Valentino**, Dragan Rokvić, **Sanel Sabitović**, Medih Sakić, **Abid Omerović**, Goran Rebac, **Senad Rožajac**, Mirza Salković, **Hamdija Salihbegović Hamo**, Indira Salihović, **Maja Sarihodžić - Maya Sar**, Mahir Sarihodžić, **Dženan Selmanagić**, Sanela Sijerčić, **Zijad Sipović**, Almas Smajlović, Ismet Suljić, Nudžeim Smajić, **Mirsad Sarajlić**, Mirsad Smajović, **Damir Sinanović**, Danijel Slavuljica, **Nedim Srnja**, Elvir Stroil, **Adam Subašić Cupi**, Rafid Subašić, **Mahir Sulejmanović**, Enver Šadinlija, **Zenan Šahinović**, Armin Šaković, **Edin Šaran Dino**, Adnan Šeran, **Amir Šehić**, Mirko Šenkovski **Geronimo**, **Dinko Šimunović**, Željko Škarić **Pancho**, Armen Škobalj, **Zlata Pobrić-Šojko**, Dino Šukalo, **Dušan Štaka**, Senad Šuta, **Edin Tahirović**, Samir Toskić, **Muhamed Trnka Muki**, Hajrudin **Hari** Varešanović, **Nurudin Vatrenjak**, Mladen Vojičić **Tifa**, Nihad Voloder **Nodivo**, Muharem Vražalica Hare, **Milić Vukašinić**, Ivan Vrhunc, **Aleksandar Vuca**, Igor Vukojević, **Enes Zlatar**, Samir Zavlan, **Nedim Zlatar**, Sead Zubanović Sejo, **Ismar Žalica**, Davor Sučić, **Edin Pandur**, Irina Kapetanović, **Aleksandar Krstić**, Goran Pršić, **Muhamed Milić**, Danijel Bajraktarević, **Dženan Jahić**, Ranko Rihtman, **Slaviša Guja**, Igor Kasapović, **Reuf Sipović** i Ljubiša Maletić.

Naknadno, prije donošenja ovoga rješenja, dostavljeno je još sedam ugovora zaključenih sa autorima, i to sa: Vladimirom Andanom, **Šerifom Konjevićem**, Pericom Grujićem, **Franjom Valentićem**, Adisom Zvekić, **Hajrom Bojadžija** i Semkom Torlak.

5) **Popis djela koja će sačinjavati repertoar kolektivne organizacije.** Podnositelj zahtjeva, sukladno članku 4. Pravilnika, dostavio je Institutu podatke o djelima koja će sačinjavati repertoar kolektivne organizacije. Dostavljeno je ukupno 4.645 objavljenih djela, koja sadrže sljedeće podatke: naziv i vrstu djela, podatke o autoru (autorima) djela, godinu prve objave, opseg i trajanje djela, te za veći broj djela i međunarodni kôd.

6) **Dokaze o ispunjavanju tehničkih pretpostavki za efikasno obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja prava.** Podnositelj zahtjeva, sukladno članku 5. Pravilnika, dostavio je Institutu sljedeće dokaze: Ugovor o zakupu poslovnoga prostora površine 20 m², koji je zaključen sa Udrugom estradnih umjetnika 24. lipnja 2011. godine i ovjeren kod mjerodavnoga tijela, popis uredske opreme i sredstava za komunikaciju, dokaz o posjedovanju vlastite internetske stranice i adrese za elektroničku poštu (račun tvrtke LEFTOR WEB apps&hosting od 25. prosinca 2011. godine kojim je registrirana domena www.amus-sarajevo.com čiji je rok važenja do 24. prosinca 2012. godine).

7) **Dokaze o ispunjavanju kadrovskih pretpostavki za efikasno obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja prava.** Podnositelj zahtjeva, sukladno članku 6. Pravilnika, dostavio je Institutu relevantne dokaze o ispunjavanju uvjeta koji se odnose na Stručnu službu Asocijacije, i to: Ugovor o radu na neodređeno vrijeme za ravnatelja Stručne službe Mirzu Hajrića, koji je zaključen 2. ožujka 2012. godine, ovjeren formular prijave u Poreznoj upravi FBiH (formular JS3100), ovjeren preslik diplome o završenoj visokoj stručnoj spremi za ravnatelja Stručne službe Mirzu Hajrića, ovjeren certifikat Centra za strane jezike o položenome testu iz engleskoga jezika (napredna razina) za Mirzu Hajrića.

8) **Poslovni plan AMUS-a.** Podnositelj zahtjeva, sukladno članku 7. Pravilnika, dostavio je Institutu poslovni plan koji sadrži:

- podatke o pravnoj osobi (pravni status, osobe ovlaštene za zastupanje, povijesne podatke o Asocijaciji i počecima autorskopravne zaštite na prostoru BiH),

- analizu autorskopravne zaštite u poslijeratnome razdoblju u BiH, razloge za neuspjeh desetogodišnjega zastupanja autorā od poduzeća „Sine Qua Non“ d.o.o. Sarajevo (analiza postojećega stanja u području zaštite imovinskih prava autorā glazbenih djela),
- razloge za reaktiviranje Udruge i ciljeve Udruge,
- plan za uspostavu fonda za kulturne namjene i fonda solidarnosti,
- informacije o Stručnoj službi i kadrovskoj osposobljenosti,
- opis predviđenoga načina obavljanja djelatnosti i strategiju njezine implementacije,
- sredstva predviđena za obavljanje djelatnosti,
- procjenu očekivane visine ubranih naknada od korisnika,
- procjenu troškova poslovanja kolektivne organizacije,
- procjenu i izvore sredstava koji su potrebiti kako bi se počela obavljati djelatnost.

Poslovnim planom su obuhvaćena sljedeća područja uporabe prava autorā glazbenih djela:

- elektronički mediji,
- kabelski operateri,
- javna izvedba i ugostiteljski objekti,
- proizvođači zvuka i distribucija nosača zvuka i slike,
- naplata autorskih naknada iz inozemstva.

U poslovnome planu je detaljno analizirano stanje u svakom od navedenih područja i pojedinačno opisan način predviđenoga obavljanja djelatnosti, te strategija njezine implementacije. U strategiji su navedeni načini rješavanja različitih problema koji su evidentirani u pojedinim kategorijama uporabe glazbenih autorskih djela. Podnositelj zahtjeva, u smislu članka 7. stavak (6) Pravilnika, dostavio je Institutu i službene bankovne podatke o sredstvima na računu pravne osobe koja iznose 6.000. 00 KM (potvrda UniCredit banke od 26. travnja 2012. godine), kao i izjavu Mirze Hajrića o spremnosti da posudi do 50.000,00 KM AMUS-u u svrhu osiguravanja poslovanja i jačanja postojećega ekonomskoga temelja pravne osobe, čiji je cilj ostvarivanje autorskoga i srodnih prava, koju je ovjerio bilježnik 26. prosinca 2011.godine.

9) Odluka Skupštine o usvajanju poslovnoga plana AMUS-a. Podnositelj zahtjeva, sukladno članku 7. stavak (2) Pravilnika, dostavio je Institutu Odluku Skupštine AMUS-a o usvajanju poslovnoga plana broj 01-S/12 od 19. travnja 2012. godine.

10) Izjave o spremnosti za zaključenje recipročnih ugovora. Uz zahtjev su dostavljene i izjave o spremnosti kolektivnih organizacija iz inozemstva za zaključenje recipročnih ugovora u slučaju da AMUS dobije dozvolu za ostvarivanje autorskih glazbenih prava. Dostavljene su izjave sljedećih organizacija: HDSZAMP iz Republike Hrvatske, SOKOJ-a iz Republike Srbije i PEM-a iz Republike Crne Gore.

KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE AUTORSKOGA PRAVA

Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskoga i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10) uređen je sustav ostvarivanja prava autorā i titulara srodnih prava u Bosni i Hercegovini. Kolektivno ostvarivanje autorskoga i srodnih prava znači ostvarivanje ovih prava za više autorskih djela, većega broja autora zajedno, putem pravnih osoba specijaliziranih samo za tu djelatnost, koje ispunjavaju sve uvjete propisane zakonom i koje imaju dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. To znači da je obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava moguće samo ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti, i to: da je pravna osoba specijalizirana samo za tu djelatnost, da ispunjava sve uvjete propisane zakonom i da je za te poslove dobila dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Obzirom na to da kolektivnu

organizaciju utemeljuju autori, ona je u mandatnome odnosu sa autorima i sve poslove obavlja u svoje ime a za njihovu korist, što je jedna od najbitnijih karakteristika cijeloga sustava kolektivnoga ostvarivanja prava.

U članku 3. Zakon ograničava poslove kojima se *može* baviti kolektivna organizacija i, ujedno, određuje što kolektivna organizacija *mora* raditi. Pravni oblik kolektivne organizacije utvrđen je u članku 8. stavak (1) Zakona, a postupak izdavanja dozvole utvrđen je u čl. 10. i 11. Zakona. Jedna od posebnosti sustava kolektivnoga ostvarivanja prava jeste uvođenje tzv. zakonskoga monopola jednoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja se odnose na *istu vrstu prava na istoj vrsti djela*. Prema ovomu rješenju, za jednu vrstu prava na istoj vrsti djela dozvolu može dobiti samo jedna organizacija (članak 6. stavak (3) Zakona).

Zakonom je detaljno uređen odnos kolektivne organizacije prema autorima. Tako, u članku 15. stavak (1) Zakona je predviđeno da kolektivna organizacija ne može odbiti zahtjev autora za sklapanje ugovora za kolektivno ostvarivanje prava u okviru njegove djelatnosti, a u članku 16. Zakona predviđeno je da su autori koji su povjerali kolektivnoj organizaciji ostvarivanje svojih prava njezini članovi. Uvođenje sustava zakonskoga monopola za jednu organizaciju stvara i obvezu te organizacije da mora, u okviru vrste prava i vrste djela za koje je specijalizirana, djelovati za račun svih autora (i onih koji su članovi i koji su potpisali ugovor i onih koji to nisu). Pretpostavka kolektivnog ostvarivanja prava svih autora, kako je uređena u članku 18. stavak (1) Zakona, daje mogućnost autorima koji ne žele ostvarivati svoja prava na kolektivan način da u pisanome obliku izuzmu sebe iz sustava kolektivnoga ostvarivanja prava.

Temeljne odlike modernoga sustava kolektivnoga ostvarivanja prava jesu: neprofitni karakter organizacije, specijalizacija organizacije za kolektivno ostvarivanje određenih prava na određenim vrstama predmeta zaštite, *de iure* ili *de facto* monopolski položaj organizacije (*pošto je praksa funkcioniranja kolektivnoga ostvarivanja prava pokazala da, kako sa stajališta smanjenja transakcijskih troškova, tako i pravne sigurnosti korisnika, konkurencija među organizacijama ne daje dobre rezultate, jedna od prvih stvari koje su uređene posebnim propisima o kolektivnome ostvarivanju prava jeste da se uvede monopol organizacije*), demokratičnost upravljanja organizacijom, transparentnost njezina rada, zabrana diskriminatorne prakse organizacije prema pojedinim titularima prava, kao i prema pojedinim korisnicima, pravičnost u raspodjeli ubrane naknade titularima prava, efikasnost u materijalnome poslovanju, kao i državni nadzor nad radom organizacije.

Kolektivna organizacija nema svoja vlastita sredstva i ona ostvaruje prihode isključivo od uporabe prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem. Glede raspodjele ubranih sredstava na ime naknade za uporabu autorskih djela, međunarodni standard je da od svih ukupno ostvarenih sredstava kolektivna organizacija izdvaja samo sredstva za pokrivanje svojega rada, a sva druga sredstva dužna je raspodijeliti svojim članovima prema unaprijed utvrđenim pravilima.

Za procjenu visine sredstava za pokrivanje troškova rada kolektivne organizacije, primjenjuje se međunarodni standard o izračunavanju ekonomske održivosti organizacije prema kojemu se raspodjeljuje:

- do 30% prihoda od upravljanja autorskim i izvođačkim pravima,
- do 25% od upravljanja reprografskim pravima.

Iznimno, statutom kolektivne organizacije može se predvidjeti da se ukupno do 10% netoprihoda kolektivne organizacije odvoji za dvije vrste namjena:

- za kulturne potrebe,
- za promicanje mirovinskoga, zdravstvenoga i socijalnoga statusa njezinih članova.

RAZLOZI ZA IZDAVANJE DOZVOLE

Postupajući po zahtjevu podnosioca, Institut se rukovodio odredbama o uvjetima za dodjelu dozvole za kolektivno ostvarivanje autorskoga prava prema Zakonu o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10), odredbama Pravilnika o načinu i obliku ispunjavanja uvjeta za davanje dozvole pravnim osobama za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 44/11) i načelima Zakona o upravnome postupku („Službeni glasnik BiH“ br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09).

U postupku ispitivanja uvjeta za izdavanje dozvole Institut je utvrdio da je:

1) Asocijacija skladatelja - muzičkih stvaratelja Bosne i Hercegovine - AMUS upisana u Registar udruga u Ministarstvu pravde BiH za obavljanje djelatnosti kolektivnoga ostvarivanja autorskoga prava, sukladno članku 3. Zakona, kao udruga koja, u smislu članka 8. Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava i Zakona o udrugama i fondacijama Bosne i Hercegovine, djeluje na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine;

2) Statut AMUS-a usklađen sa odredbama Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava i da sadrži bitne elemente koji se odnose na: naziv i sjedište Udruge, ciljeve u okviru kojih je utvrđeno da će AMUS poštivati međunarodno prihvaćena načela za raspodjelu prihoda ubranih od autorskih naknada, uključujući i načelo savjesnosti i poštenja, načelo pravičnosti, načelo objektivnosti, načelo efikasnosti, načelo štedljivosti i načelo transparentnosti, koja su kao standardi poslovanja utvrđena člankom 7. Zakona, članstvo u Udruzi je uređeno sukladno članku 16. Zakona, tijela Udruge su sukladna Zakonu o udrugama i fondacijama Bosne i Hercegovine i Zakonu o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava, osiguran je nadzor članova Udruge u smislu članka 19. Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava. Utvrđeno je da je člankom 18. Statuta AMUS-a predviđeno da Skupština ima sljedeće mjerodavnosti: da donosi, mijenja, dopunjuje i tumači Statut i druge akte Udruge, odlučuje o pripajanju, razdvajanju, transformaciji, raspuštanju i prestanku rada, kao i o statusnim promjenama Udruge, imenuje i razrješava članove Upravnoga odbora, usvaja izvješća koja je pripremio Upravni odbor, utvrđuje opće smjernice djelovanja Udruge, prihvaća godišnja financijska izvješća koja je usvojio Upravni odbor, odlučuje o udruživanju sa drugim udrugama i odlučuje o svim drugim pitanjima koja nisu u mjerodavnosti drugih tijela. Mjerodavnosti Upravnoga odbora su utvrđene člankom 25. Statuta AMUS-a, i to: da priprema sjednice Skupštine, priprema nacrt Statuta i drugih akata koje donosi Skupština, provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela Skupština, upravlja sredstvima i raspoložive imovinom Udruge, podnosi godišnje ili periodično izvješće o svojem radu Skupštini na usvajanje, bira predsjednika Upravnoga odbora, predlaže i bira tajnika Udruge između redovitih članova Udruge, provodi odluke i zaključke Skupštine, usvaja završni račun i periodični obračun Udruge koji se podnose Skupštini, utemeljuje odbore, povjerenstva i druga tijela za rješavanje pitanja iz svoje mjerodavnosti, podnosi Skupštini izvješća o svojem radu, utvrđuje opće obračune autorskih naknada, obavlja nadzor nad radom tajnika i Stručne službe Udruge i daje upute i smjernice za njihov rad, obavlja i druge poslove neophodne za rad Udruge koji su Statutom ili drugim općim aktom Udruge stavljeni u mjerodavnost Upravnoga odbora.

3) Osoba ovlaštena za zastupanje je Edin Dervišhalidović – Dino Merlin, predsjednik Skupštine AMUS-a, Ulica Čeljugovići broj 25, Sarajevo, koji je upisan u Registar u Ministarstvu pravde BiH.

4) AMUS zaključio ugovore o isključivome ustupanju imovinskih autorskopравnih ovlasti sa ukupno 234 autora iz Bosne i Hercegovine sa ukupnim brojem od 4.645 djela koja će činiti repertoar kolektivne organizacije i da su svi ugovori zaključeni u roku od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva sukladno članku 3. stavak (3) Pravilnika. Na temelju ovlasti iz čl. 10. i 11. Pravilnika, Institut je izvršio provjeru u međunarodnoj IPI bazi podataka autora i WID međunarodnoj bazi djela, te utvrdio da su u vrijeme podnošenja zahtjeva bila evidentirana 494 autora koje je prijavilo poduzeće „Sine Qua Non“ d.o.o., kodna oznaka (216), da se od toga broja za najmanje 41 autora podaci o istome autoru vode dva ili više puta (npr., upisano ime i prezime, pa prezime i ime, potom, pseudonim i sl.), da su od upisana ukupno 494 autora 94 autora već potpisala ugovor sa AMUS-om i da je upisan 141 autor koji su ranije bili članovi evidentirani kao članovi AMUS-a, ali da još nisu potpisali ugovor, među kojima ima i jedan broj preminulih (npr., Nasiha Kapidžić-Hadžić, *preminula 22. rujna 1995*, Himzo Polovina, *preminuo 5. kolovoza 1986*). Među autorima u bazi IPI se navodi, između ostalih, 20 osoba za koje nije evidentirano nijedno djelo, i to: Aida Begić, Dženana Buturović, Merita Dalilović, Esad Duraković, Gavriilo Grahovac, Zdravko Grebo, Amela Hadrović-Hasanefendić, Vefik Hadžismajlović, Goran Hasanefendić, Nedeljko Kovačević, Strajo Krsmanović, Iza Razija Mešević, Aida Pilav, Vladimir Premec, Alma Sofo, Samir Sofo, Nenad Vanis, Selma Vanis-Vatrenjak, Nenad Veličković i Miodrag Živanović. Među navedenim autorima su i neki od rukovoditelja i uposlenika poduzeća „Sine Qua Non“ d.o.o.

Dalje, na WID bazu je postavljeno 3.111 djela autorā koja čine repertoar “Sine Qua Non“ d.o.o. među kojima je i veliki broj djela autora koji su već zaključili ugovor o isključivome prijenosu imovinskopравnih ovlasti sa AMUS-om.

Evidentno je da postoji očigledan nerazmjer između broja autora i repertoara koje zastupa poduzeće „Sine Qua Non“ d.o.o. i da je on posljedica toga da veliki broj autora ima mali broj djela, a neki nemaju niti jedno djelo. Ovi i drugi podaci izazivaju ozbiljnu dvojbu o stvarnome broju autora koje zastupa poduzeće „Sine Qua Non“ d.o.o.

Imajući u vidu ukupan broj autora i repertoar AMUS-a, Institut procjenjuje da AMUS okuplja većinu autora iz Bosne i Hercegovine sa najvećim brojem djela od kojih se većina vodi u međunarodnoj bazi, da su članovi AMUS-a najpoznatiji autori iz Bosne i Hercegovine, čija djela se najčešće emitiraju u zemlji i inozemstvu. Među autorima članovima AMUS-a su Edin Dervišhalidović – Dino Merlin, Hajrudin Varešanović – Hari Mata Hari, Goran Bregović, Kemal Monteno, Fahrudin Pecikoza Peca, Vladimir Podany, Elvir Laković Laka, Milić Vukašinović, Ranko Rihtman, Dino Šaran, Maya Sar i brojna druga poznata imena. Dalje, od 21 autora čija su djela predstavljala Bosnu i Hercegovinu na Euroviziji 13 su članovi AMUS-a, a većina preostalih su članovi kolektivnih organizacija iz susjednih država.

5) AMUS ispunjava tehničke uvjete, u smislu članka 5. Pravilnika, a koji se odnose na poslovne prostorije i opremu, sredstva za komunikaciju, vlastitu internetsku adresu i adresu za elektroničku poštu.

6) AMUS ispunjava uvjete stručne službe i kadrovske pretpostavke glede osoba koje trenutačno rade, i projekcije razvoja stručne službe i da osoba koja je uposlena u stručnoj službi ispunjava uvjete predviđene člankom 10. stavak (2) točka d) Zakona i člankom 6. Pravilnika.

7) AMUS dostavio uredan poslovni plan i odluku Skupštine AMUS-a o usvajanju poslovnoga plana sukladno članku 7. Pravilnika iz kojeg se može utvrditi da je ekonomski temelj AMUS-a dostatan da omogući nesmetan rad i efikasno ostvarivanje prava, posebice imajući u vidu broj autora koji su državljani Bosne i Hercegovine, ili koji imaju prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, a koji su ovlastili AMUS da ostvaruje njihova prava, ukupan broj

njihovih djela koja će činiti repertoar AMUS-a, pretpostavljeni opseg uporabe tih djela, odnosno mogući broj njihovih korisnika, način i sredstva kojima kolektivna organizacija namjerava obavljati svoju djelatnost, sposobnost ostvarivanja prava stranih autora, sposobnost ostvarivanja prava domaćih autora u inozemstvu, te procjenu očekivane visine naplaćenih naknada i troškova poslovanja.

U poslovnome planu se navodi da je planirano da se u prvoj godini poslovanja ostvari porast ukupno prikupljenih sredstva u iznosu od 10% glede poslovanja prethodne kolektivne organizacije. Procjena očekivane visine ubranih naknada od korisnika iznosi oko 2,5 mil. KM, a pravljena je na temelju istraživanja o potencijalnome broju korisnika i obavljenim konzultacijama sa Udrugom ugostitelja u BiH i predstavnicima udruge poslodavaca. Planirano je da se raspodjela ubranih sredstava vrši na temelju plana raspodjele koji usvoji Skupština AMUS-a, odnosno da se autorima isplati oko 70% ubranih sredstava, što je sukladno međunarodnim standardima poslovanja kolektivnih organizacija koje ostvaruju autorska prava. Sredstva koja su predviđena za obavljanje djelatnosti kolektivne organizacije bit će odvojena od ubranih naknada za uporabu glazbenih djela koja čine repertoar kolektivne organizacije. Planirano je da na samome početku rada postotak za troškove poslovanja bude manji od 30%, a da se u narednim godinama pokuša smanjiti.

8) Da su kolektivne organizacije iz inozemstva izrazile spremnost zaključiti recipročne ugovore sa AMUS-om u slučaju da dobije dozvolu za kolektivno ostvarivanje prava autora glazbenih djela, i to HDSZAMP iz Republike Hrvatske, SOKOJ iz Republike Srbije i PEM iz Republike Crne Gore.

9) Vijeće za autorsko i srodna prava

Člankom 17. Pravilnika predviđeno je da Institut može pribaviti mišljenje o procjeni postojanja dostatnoga ekonomskoga temelja podnositelja, odnosno o procjeni pravilnosti rezultata i efekata koje podnositelj treba dokazati prema odredbama Zakona i Pravilnika. Imajući u vidu činjenicu da je za ista prava 2002. godine izdana dozvola „Sine Qua Non“ d.o.o. Agenciji za zastupanje i zaštitu autorskih prava, Sarajevo, i 2006. godine „Elta-kabelu“ d.o.o. Poduzeću za prijenos zvuka, slike ili ostalih informacija kablovima, Doboj, Institut je 5. lipnja 2012. godine donio Odluku broj IP-03-47-5-056787/12VT da se o dostatnom ekonomskom temelju raspravi i na sjednici Vijeća za autorsko i srodna prava, te izrekom Odluke utvrdio nadnevak održavanja sjednice za 12. lipanj 2012. godine.

Vijeće za autorsko i srodna prava je savjetodavno-konzultativno tijelo koje pomaže Institutu u radu, te mišljenja Vijeća mogu pomoći Institutu u radu ali nisu obvezujuća. Sjednica Vijeća za autorsko i srodna prava održana je u Sarajevu 12. lipnja 2012. godine. Osim članova Vijeća, sjednici su bili nazočni i brojni članovi AMUS-a, predstavnici korisnika, kao i predstavnici postojećih kolektivnih organizacija. Nakon rasprave u kojoj su sudjelovali gotovo svi članovi Vijeća i mnogobrojni gosti, usvojeno je mišljenje koje glasi: „Vijeće za autorsko i srodna prava smatra kako postoje dostatan ekonomski temelj i sposobnost da se ostvaruju prava autorā glazbenih djela i daje potporu da se AMUS-u dodijeli dozvola za kolektivno ostvarivanje navedenih prava.“

Oduzimanje dozvole „Sine Qua Non“ d.o.o. Sarajevo i „Elta-kabelu“ d.o.o. Doboj

Člankom 6. stavak (3) Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava utvrđeno je da za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava koja se odnose na istu vrstu prava na istoj vrsti djela može postojati samo jedna kolektivna organizacija. Člankom 11. stavak (4) istoga zakona je predviđeno da, u slučaju davanja dozvole novoj kolektivnoj

organizaciji, odluka o tomu mora sadržati izreku o oduzimanju dozvole dotadašnjoj kolektivnoj organizaciji.

Dalje, člankom 44. stavak (1) Zakona propisano je da organizacije autorā i drugih nositelja autorskih prava, te druge pravne osobe specijalizirane za ostvarivanje autorskih prava koje su, prema odredbi članka 87. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 7/02 i 76/06), obavljale poslove kolektivnoga ostvarivanja autorskoga prava prije stupanja na snagu ovoga zakona nastavljaju raditi i poslije stupanja na snagu ovoga zakona. Stavkom (2) istoga članka predviđeno je kako su svi subjekti iz prethodnoga stavka obvezni uskladiti svoj statusni oblik i svoje poslovanje sa odredbama ovoga zakona i podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga zakona (*Zakon stupio na snagu 11. kolovoza 2010. godine*). Stavkom 4. istoga članka predviđeno je da se ova odredba primjenjuje sve dok Institut ne izda dozvolu za obavljanje poslova kolektivnoga ostvarivanja autorskih prava prema članku 11. Zakona.

Zbog problema i nejasnoća u funkcioniranju sustava kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava u proteklome razdoblju u Bosni i Hercegovini, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine od Instituta su zahtijevali cjelovitu informaciju o funkcioniranju sustava kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava i poslovanju postojećih organizacija, među kojima su i „Sine Qua Non“ d.o.o. Sarajevo i „Elta-kabel“ d.o.o. Doboj. Na sjednici Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održanoj 19. travnja 2012. godine, i sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, održanoj 15. svibnja 2012. godine, Parlamentarna skupština BiH je usvojila Izvješće o funkcioniranju sustava kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava u Bosni i Hercegovini za razdoblje od 2005. do 2010. godine. Oba doma Parlamentarne skupštine BiH usvojila su sljedeće zaključke:

1. Usvaja se Izvješće o funkcioniranju sustava kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava u Bosni i Hercegovini za razdoblje od 2005. do 2010. godine.
2. Pozivaju se autori i nositelji autorskoga i srodnih prava da intenziviraju svoje aktivnosti u svrhu ispunjavanja uvjeta za izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje svojih prava.
3. Neophodno je angažirati relevantne institucije u BiH da utvrde istinito i potpuno financijsko poslovanje postojećih kolektivnih organizacija.
4. Vijeće ministara BiH - Institut za intelektualno vlasništvo BiH trebaju podnositi izvješće Parlamentanoj skupštini BiH o funkcioniranju sustava kolektivnoga ostvarivanja autorskoga i srodnih prava u BiH i u narednome razdoblju, jednom godišnje, do potpune provedbe Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava.

Sastavni dio navedene informacije činila je i analiza poslovanja „Sine Qua Non“ d.o.o., Agencije za zastupanje i zaštitu autorskih prava Sarajevo, i „Elta-kabela“ d.o.o. Doboj. U svezi sa poslovanjem poduzeća „Sine Qua Non“ d.o.o. Sarajevo, između ostalog je zaključeno da „Sine Qua Non“ d.o.o. ne može nastaviti poslovati na dosadašnji način, jer ne zadovoljava standarde glede transparentnosti i demokratičnosti rada organizacije za kolektivno ostvarivanje, načina raspodjele prihoda i efikasnosti ostvarivanja zakonski reguliranoga cilja.

Za poduzeće „Elta-kabel“ d.o.o. Doboj, između ostaloga, konstatirano je da ovo poduzeće nije obavljalo poslove kolektivnoga ostvarivanja autorskoga prava za koje je dobilo dozvolu Instituta i da je neophodno preispitati ima li potrebe da se poduzeće uopće bavi poslovima kolektivnoga ostvarivanja autorskoga prava.

Imajući u vidu da do momenta podnošenja zahtjeva AMUS-a, „Sine Qua Non” d.o.o. Sarajevo i „Elta-kabel” d.o.o. Doboj nisu prilagodili svoj statusni oblik prema novom Zakonu o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava i da nisu podnijeli zahtjev za obnovu dozvole, kojim bi dokazali kako ispunjavaju uvjete propisane zakonom, odlučeno je kao u dispozitivu ovoga rješenja.

Međusobni odnosi prethodne i nove kolektivne organizacije

Dispozitivom Rješenja predviđeno je da se posebnim sporazumom reguliraju međusobni odnosi „Sine Qua Non” d.o.o., kao prethodne kolektivne organizacije, i AMUS-a, kao nove kolektivne organizacije, o preuzimanju relevantne dokumentacije neophodne za obavljanje djelatnosti kolektivnoga ostvarivanja autorskoga prava u roku od 30 dana od dana donošenja ovoga rješenja.

Nepobitno je da je poduzeće „Sine Qua Non” d.o.o. dužno svim autorima u zemlji i inozemstvu izvršiti isplate prikupljenih sredstava za razdoblje do kojeg je imalo važeću dozvolu za ostvarivanje njihovih prava, te da je dužno ustupiti sve relevantne podatke i dokumentaciju koji su neophodni za obavljanje poslova AMUS-u kao novoj organizaciji koja će ostvarivati ova prava.

Prema članku 11. stavak (6) Zakona o kolektivnome ostvarivanju autorskoga i srodnih prava, obavijest o odluci o izdavanju dozvole objavljuje se u „Službenome glasniku BiH” i u „Službenome glasniku Instituta”, te je odlučeno kao u dispozitivu ovoga rješenja.

Imajući u vidu izneseno, a na temelju savjesne i brižljive ocjene svih dokaza posebice i svih dokaza zajedno, te rezultata cjelokupnoga postupka, a uzimajući u obzir zaključke Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Institut je donio rješenje kao u dispozitivu.

Pouka o pravnome lijeku: Ovo rješenje je konačno u upravnome postupku. Protiv ovoga rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga rješenja.

Ravnateljica
Instituta za intelektualno vlasništvo BiH
Lidija Vignjević, v.r.